

Prawie prawò

TÓMK FÓPKA

Dura lex, sed lex – to znaczy, że nawetkã nôglępsze prawò je wcyg prawã. A na wszëtškò dzysdnia trzeba colemão papiorów: ùchwałów, zezwòleniów, òswiòdczeniów, zaswiòdczeniów, zgòdów, wniosków, decyzjów, zarządzeniów, rozporządzeniów, dekretów, ùstawów, kònstytucjów, statutów, licencjów, pòzwòleniów, kòncesjów, nòkazów, zòkazów, wezwaniów, instrukcjów, regulaminów, deklaracjiów, rezolucjów, a skòpicã kwitów wszelejaczich. Ne kwitë pòwstòwają prawie z przepisów. A różné òne sã. Chcemë tej zaczãc òd naszégò ùmiłowónégò państwa. Hewò je Èuropejskò Ūnia, w chtërny zaczinómë ju dzesãti rok zëcò.

Zëbë wlezc na drzewò, mùszi miec zaswiòdczenië, że sã rozmieje to robic. Jak sã wtrëkòsz bez kwita, zarò ce scygnã i sztròfã zapłacysz! Bédëjã tedë zaczãc òd tzw. ekòlogów.

Slëmiën je rëbã. Tak kòżã mądrzelowie z Brukselë, temù zëbë Francuzowie mòglë brac z rëbnëch dotacjów na slëmieniowé chòwë. Jò jem ju to dòwno wiedzòł, że to je dobrze schò-wónò rëba... Kùreszce chtos to przëklepnãł.

Skòrznie do robòtë mùszã miec instrukcjã òbsludzi. Majã swòj ùrządowi numer 89/696 i dwa razë w miesãdzu mùszã bëc próbówóné (testowóné) przez ùniowëch badérów òd skòrzników. Instrukcjò je przetłomaczonò na 10 jãzëków. Jak bãdze trzeba, mògã jã za jaczë 300 euro (na rãkã) przelòżëc téz na nasze...

Marchiew, warzëwò, je brzadã. Tã razã ùrządnicë pòmòglë w ten spòsòb w èuroùdëtkòwienim Pòrtugali, co wiele w marchwie robi. Co mdze pòsobné? Kapùsta? Wrëk? A mòże w drëgã stronã? Jabkò mdze ògardowiznã? Kò i tak w ògradze rosce...

Zgòdno z ùniowã regulacjã nr 24/1/93, ga je mni jak 20 centimétrów sniegù, ni mòże z górë na pùrgach jachac... A na miechù pò szice mògã?

Mò bëc cëchò i spòkójno. Temù trzòsk òb dzën ni mòże bëc wikszi jak 85 decybelów, a w nocë – 65. Je ju pò jedenòsti w nocë, a mój sasòd gòsno szëflëje snieg przed chëczã. Gwësno to mdze jaczë 83,5 decybelã, tak na mòje lewë òdstajacë. Tej co, pòlicjã wzëwac?

Cygareta mùszi zgasnac, zlë nie zacygòsz sã niã czãscy jak co pòrãnosce sekùndów. Tu chòdzy bòdòj ò zdrowië pòlòczów. Czej mù tak bãdze gasã i gasã, tej mòże w kùncu jã dze szmërgnie. Przëpròszóm, òdłòzi w mól wëznaczone, skãdka weznã jã specjaliscë òd niespòlonëch a niedosusònëch cygaretów. I dobrze! Tobakã trzeba zażëwac!

Ten òstatny przepis je scygniony òd Amerikónów, co téz majã co niechtërne cekawé prawa:

W stònie Idaho nie je wòlno chòdzëc smùtny drogã. Widzy mie sã.

W Kansas bialka ni mòże kùpic kapelusza, czej sã chùtci chłop nie zgòdzy. Ale jak za swòje kùpi – to téz?

W stònie Alabama ni mòże nosëc lodów-ròzków w tilny tãszë òd bùksów. A czemù, chto wië?

W Míami na Florydze, dokładno na kòmandach pòlicje, ni mòże jachac na dëlòkulòkach. I dobrze. Piechti majã chòdzëc, bo na filmach je widzëc, jaczi òni hambùrgerowi sã, ti z Míami.

W stònie Ohio ni mòże pòjic rëbów sznapsã. Bëlno! Nòprzòdkã sznaps a tej ribka!

W Luizjanie, zelë chto co przëòbiëcòł a nie zrobił tegò, mòże jic nawetk na rok do sòdzë. Matkò! Tec cali pòlsczi parlameñt bë zamklë!

W stònie Vermont bialci mùszã miec zgòdã na pismie òd swòjégò chłopa, cobë mòglë gëbisë nosëc. Hmm, mòże bëlë pòzarti...

W Minnesoce ni mòże nagò spac. Pewno noce sã tam zëmne.

W stònie Iowa chłop z wàsã ni mòże sã pùbliczno kùszkac z bialkã. A czegò ni mòże robic z brodã...?

W Massachusetts ni mòże chrapac przë spanim, chiba że je zamklë òkno. Në tej na balkón gò!

W Nebrasce ni mòże czichac i becac na mszi. To òni tegò nie wiedzëlë? A cos ò wëfãcziwaniem kòmòrków majã?

W Nordowi Dakòce na noc do spaniò mùszi bótë scëgac. A jak to sã ùniowë skòrznie, tej téz?

W Nevadze mòżna pòwiesëc kòzédgò, chto cë zastrzeli np. kòta abò psa. Strach tam jachac. A brifcë to majã czësto przëràbóné...

W stònie Indiana ni mòże sã kãpac midzë rujanã a strëmianikã. A w balice mòżna?

I òstatny: w stònie Illinois ni mòże ùzëwac anielsczégò jãzëka a mùszi – amerikañszëgò! Równanië: czej anielsczy=pòlsczi, to kaszëbsczy=amerikañszczy?

To wszëtškò je dalek òd mòjégò dodomù. To wszëtškò z internetu wzãtë, tej wcale tak bëc ni mùszi. Mòże bëc jesz gòrzi!

A co na naszym pòdwòrzim? Kòl nas marchiew je wcyg warzëwã, a slëmiën nie je rëbã.

A jò jem Kaszëbã!

W stònie Ohio ni mòże pòjic rëbów sznapsã. Bëlno! Nòprzòdkã sznaps a tej ribka!